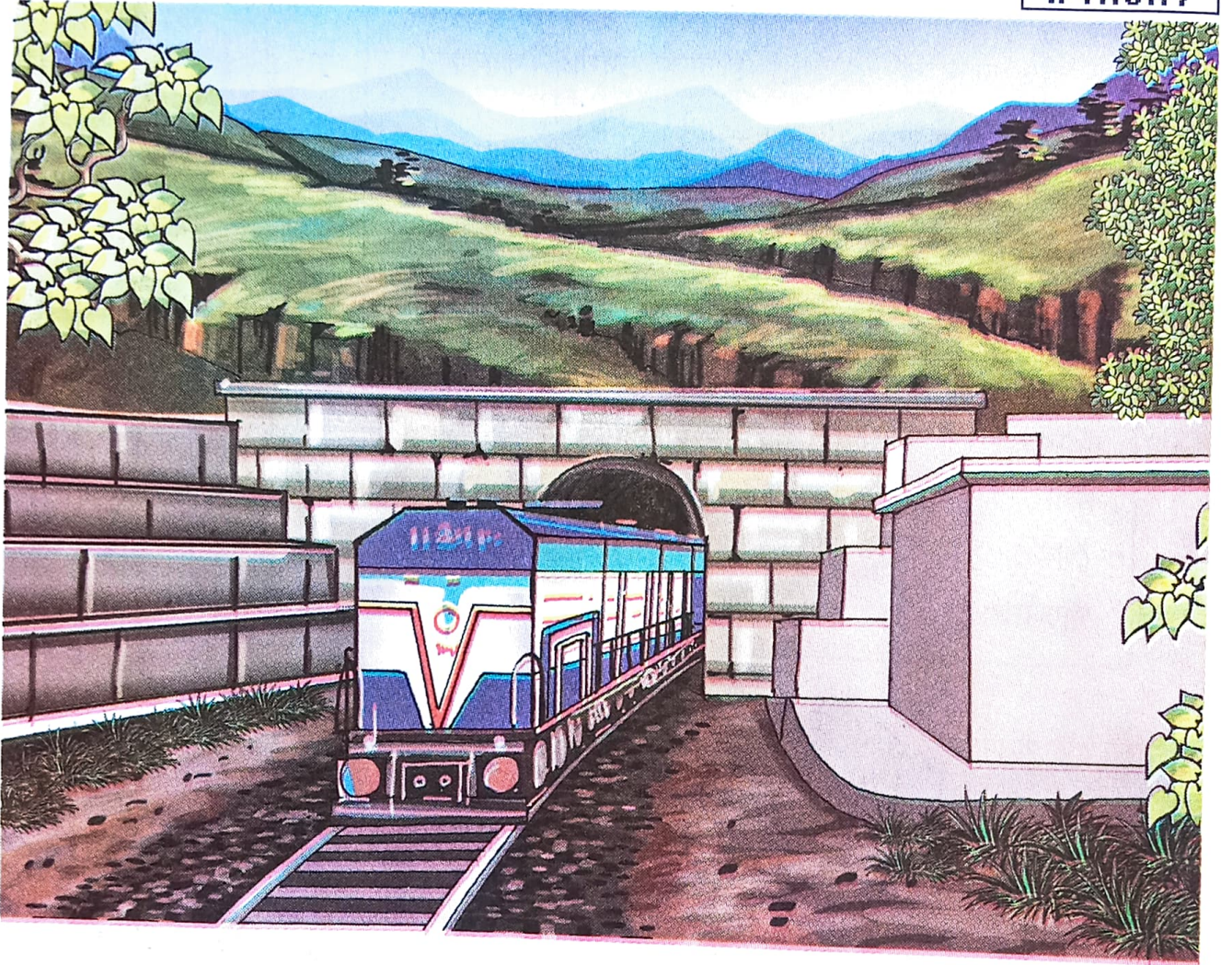

W4A5X7

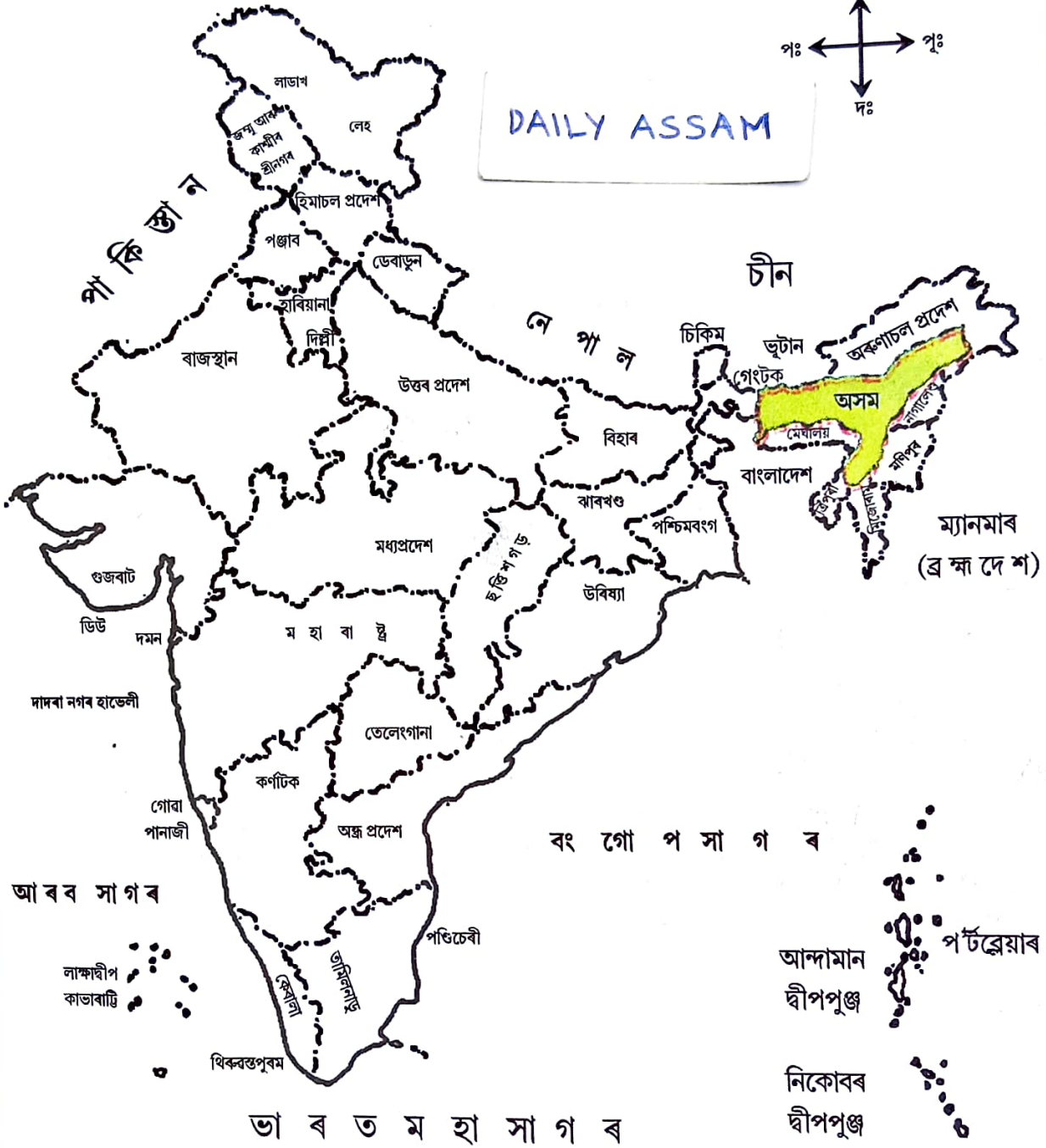
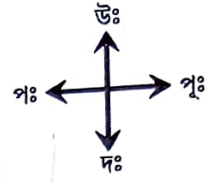

এইবাৰ বিদ্যালয়ৰ গৰমৰ বন্ধত বিৰিণাই দেউতাকৰ সৈতে শিৱসাগৰৰপৰা শিলচৰলৈ ফুৰিবলৈ গৈছিল। শিলচৰলৈ ৰে'লেৰে যোৱা যাত্ৰাৰ সময়ছোৱাৰ কথা বিৰিণাই কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰে। সেউজীয়া গছ-গছনিৰে ভৰা পাহাৰৰ মাজে মাজে আৰু সুৰংগৰ ভিতৰে ৰে'লখনে উকি মাৰি যোৱা কথাবোৰ মনত পৰিলে আজিও তাইৰ মনটো পুলকিত হৈ উঠে। দেউতাকে তাইক কৈছিল যে, এই পাহাৰবোৰ ডিমা হাছাও জিলাৰ ভিতৰত পৰে। ডিমা হাছাও জিলাৰ বৰাইল নামৰ ওখ পৰ্বতশ্ৰেণী পাৰ হোৱাৰ পিছতহে বিৰিণাই শিলচৰ পাইছিলগৈ।

আমাৰ অসমখন পৰ্বত-পাহাৰ, নৈ-উপনৈ, বিভিন্ন গছ-গছনি আদিৰে ভৰা। প্ৰাকৃতিক সম্পদ আৰু সৌন্দৰ্যত ৰাজ্যখন অতিকৈ চহকী। আমাৰ এই মনোমোহা ৰাজ্যখন ভাৰতৰ উত্তৰ-পূব অংশত অৱস্থিত। অসমৰ মাজেৰে বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈ বৈ গৈছে।

ভাৰতৰ মানচিত্ৰ

DAILY ASSAM

(মাপনী অনুসৰি নহয়)

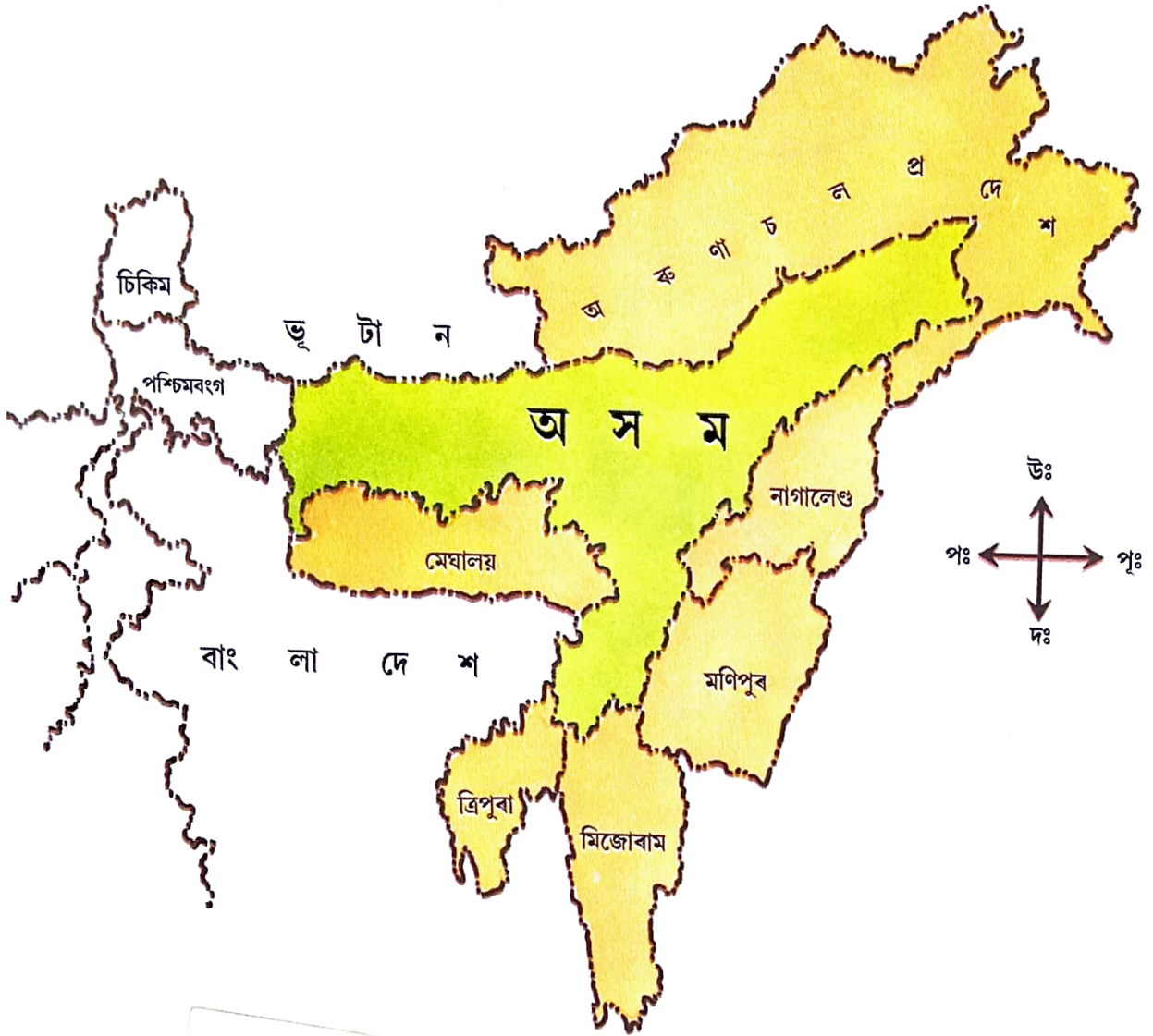
ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয়শাসিত ৰাজ্যসমূহ

ওপৰৰ ভাৰতৰ মানচিত্ৰখনলৈ চাই অসম ৰাজ্যখন চিনাক্ত কৰা।

➤ অসমখন ভাৰতৰ কোন দিশে অৱস্থিত ?

উত্তৰ-পূব ভাৰতত অসম

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ মানচিত্ৰ

DAILY ASSAM

[মাপনী অনুসৰি নহয়]

সিপিঠিৰ মানচিত্ৰখন অধ্যয়ন কৰি লিখোঁ আহা-

DAILY ASSAM

➤ অসমৰ চাৰিসীমাত থকা ৰাজ্যবোৰৰ নাম লিখা—

১. _____

২. _____

৩. _____

৪. _____

৫. _____

৬. _____

৭. _____

➤ অসমৰ সীমাত লাগি থকা বিদেশী ৰাষ্ট্ৰকেইখনৰ নাম লিখা। এই বিদেশী ৰাষ্ট্ৰকেইখন অসমৰ কোন কোন দিশত অৱস্থিত?

শিৱসাগৰৰপৰা শিলচৰলৈ ৰে'লযোগে যোৱাৰ সময়ত অসম সম্পৰ্কে বিবিধাক দেউতাকে কি ক'লে চাওঁ আহা—

বিৰিণা : আমাৰ শিৱসাগৰৰ ঠাইবোৰতকৈ এই ঠাইবোৰ বহুত ওখ যেন লাগিছে, নহয়নে দেউতা?

দেউতা : এইবোৰ আচলতে পাহাৰীয়া অঞ্চল। ওখ বৰাইল পৰ্বতশ্ৰেণী পাৰ হোৱাৰ পিছতহে আমি শিলচৰ পাম।

বিৰিণা : পাহাৰ আৰু পৰ্বত কোনবোৰ দেউতা?

দেউতা : বহু ঠাই জুৰি গছ-গছনিৰে ভৰা উচ্চ শিলাময় অংশবোৰেই হৈছে পাহাৰ। আকৌ পাহাৰতকৈ ওখ আৰু বহুদূৰ বিয়পি থকা শিলাময় অংশবোৰক পৰ্বত বোলা হয়। সাধাৰণতে পৰ্বতৰ ঢালবোৰ পাহাৰতকৈ বেছি থিয়গৰীয়া হয়।

বিৰিণা : দেউতা, এই পাহাৰবোৰত নৈ নাথাকে নেকি ?

দেউতা : থাকে মাজনী। কাৰ্বি আংলং, পশ্চিম কাৰ্বি আংলং আৰু ডিমা হাছাও জিলাতো বহুতো উপনৈ আছে। জাতিংগা ডিমা হাছাও জিলাৰ এখন উপনৈ। আচলতে অসমৰ মাজেৰে বহু নৈ-উপনৈ বৈ গৈছে। সেয়ে অসমক এখন নৈ-প্ৰধান ৰাজ্য বুলি কোৱা হয়। অসমৰ প্ৰধান নৈ দুখন হৈছে ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু বৰাক। চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজ্যসমূহৰ পৰাও অনেক উপনৈ বৈ আহি এই ডাঙৰ নৈ দুখনত পৰিছেহি।

বিৰিণা : নৈ আৰু উপনৈৰ মাজত কি পাৰ্থক্য আছে দেউতা ?

দেউতা : কোনো পৰ্বতত বা পাহাৰত উৎপত্তি হৈ নানা ঠাইৰ মাজেদি বৈ কোনো সাগৰ বা হ্ৰদত গৈ পৰা পানীভাগক নৈ বা নদী বোলে। আনহাতে কোনো পৰ্বত, পাহাৰ বা হ্ৰদত উৎপত্তি হৈ নানা ঠাইৰ মাজেৰে বৈ কোনো নৈত পৰা পানী ভাগক উপনৈ বোলে।

দেউতা : আমাৰ অসমখন নানা নৈ-উপনৈ, পৰ্বত-পাহাৰ, মালভূমি, সমভূমি বা উপত্যকা আদি প্ৰাকৃতিক অৱয়বৰে গঠিত।

বিৰিণা : মালভূমি আৰু সমভূমি মানে কি দেউতা ?

দেউতা : বহু ঠাই জুৰি থকা ওখ আৰু উপৰিভাগটো কিছু সমান ভূমিভাগকেই মালভূমি বোলে। আনহাতে পৰ্বত-পাহাৰ নথকা আহল-বহল সমতল ভূমি বা অঞ্চলক সমভূমি বোলে।

বিৰিণা : উপত্যকা মানে কি দেউতা ?

দেউতা : দুশাৰী পৰ্বত বা দুই উচ্চ ভূমিৰ মাজৰ নামনি অংশত এখন নৈ বা উপনৈয়ে সৃষ্টি কৰা সমতল ঠাইক উপত্যকা বোলে। সেয়ে পৰ্বত-পাহাৰ, মালভূমি, উপত্যকা আদিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি অসমক প্ৰধানকৈ তিনিটা প্ৰাকৃতিক বিভাগত ভাগ কৰা হয়। সেই ভাগকেইটা হ'ল—

(ক) ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা

(খ) কাৰ্বি আৰু ডিমা হাছাও পাহাৰীয়া অঞ্চল

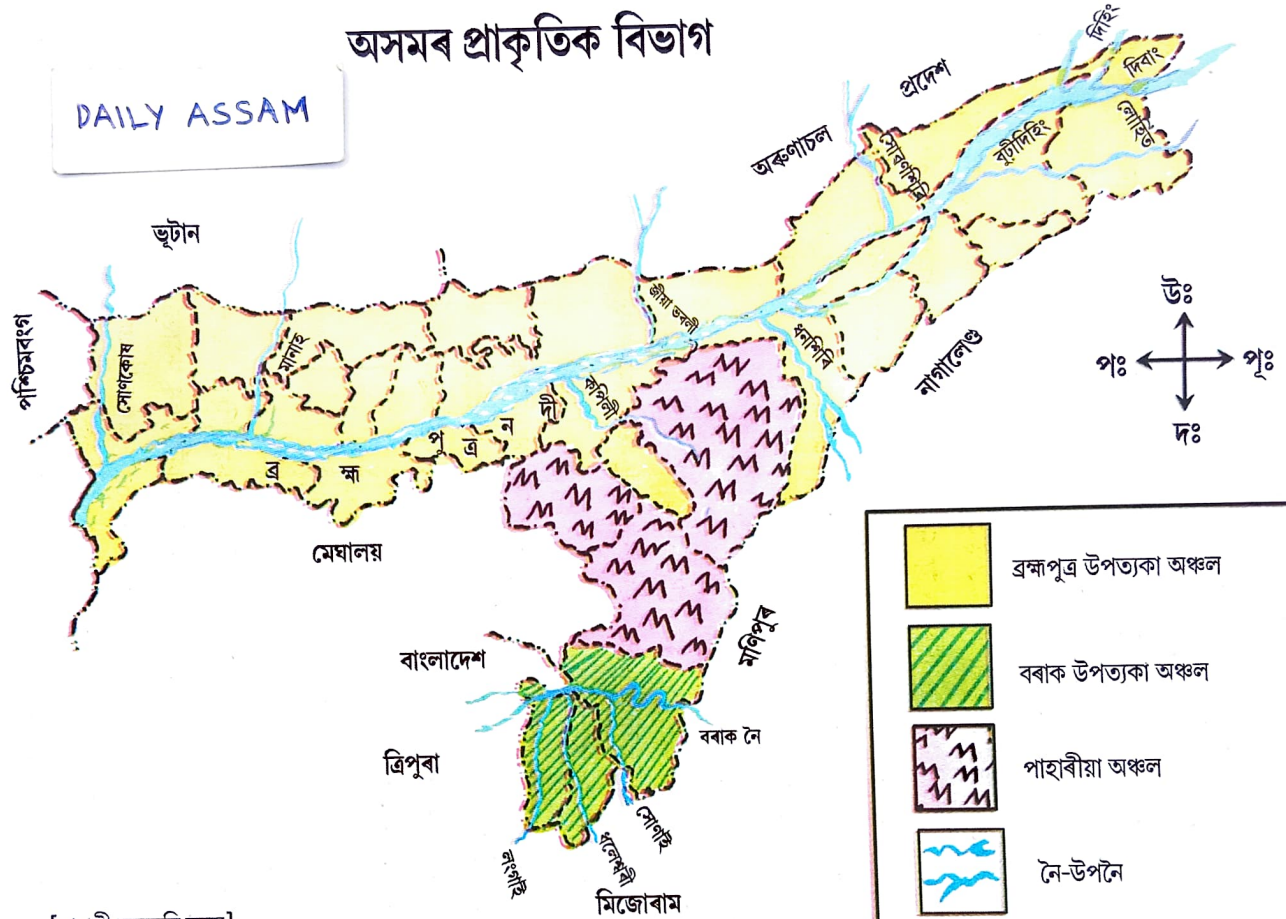
(গ) বৰাক উপত্যকা।

DAILY ASSAM

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী আৰু ইয়াৰ উপনৈসমূহে সৃষ্টি কৰা সমভূমি অঞ্চলটোকে ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা বোলে। আনহাতে বৰাক নদী আৰু ইয়াৰ উপনৈসমূহে সৃষ্টি কৰা সমভূমি অঞ্চলটোক বৰাক উপত্যকা নামেৰে জনা যায়। আনহাতে এই দুই উপত্যকা অঞ্চলৰ মাজতেই কাৰ্বি আৰু ডিমা হাছাও পাহাৰীয়া অঞ্চলটো অৱস্থিত। কাৰ্বি আংলং আৰু ডিমা হাছাও জিলাৰ মাজত তুলনামূলকভাৱে উচ্চ বৰাইল পাহাৰ অৱস্থিত।

অসমৰ প্ৰাকৃতিক বিভাগ

DAILY ASSAM

[মাপনী অনুসৰি নহয়]

সিপিঠিৰ মানচিত্ৰখন চাই লিখোঁ আহা—

➤ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উপনৈ কেইখনৰ নাম—

➤ বৰাক নদীৰ উপনৈ কেইখনৰ নাম—

DAILY ASSAM

দলত আলোচনা কৰি লিখোঁ আহা —

➤ তুমি বসবাস কৰা জিলাখন কোনটো প্ৰাকৃতিক বিভাগৰ অন্তৰ্গত? তোমাৰ জিলাখনত থকা নদ-নদী আৰু পাহাৰ আদি উচ্চভূমিৰ (যদি আছে) নামৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

জিলাখনৰ নাম	প্ৰাকৃতিক বিভাগটোৰ নাম	নদ-নদীৰ নাম	পাহাৰৰ নাম

অসমৰ নদ-নদী

ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু বৰাক এই দুখন হৈছে অসমৰ প্ৰধান নদী। ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু বৰাক নৈৰ উপনৈসমূহ আৰু জান-জুৰিৰে অসমখন এখন নদী প্ৰধান ঠাই। বাৰিষাকালত এই নদ-নদীসমূহ পানীৰে উপচি পৰে আৰু ঠায়ে ঠায়ে বানপানীৰ সৃষ্টি কৰে। বাৰিষাকালত অসমত প্ৰচুৰ বৃষ্টিপাত হয়। বাৰিষাকালত বৰষুণৰ পৰিমাণ অতি বেছি হ'লে নদীৰ বুকুৱেদি বৰষুণৰ পানী স্বাভাৱিকভাৱে বাগৰি যাব নোৱাৰা হয়। তেতিয়া নৈখন পানীৰে উপচি পৰি দুয়োপাৰে বানপানীৰ সৃষ্টি কৰে।

কৰি চাওঁ আহা-

➤ এখন সমতল পৃষ্ঠত পানী পেলালে পানীখিনি লাহে লাহে কাষলৈ বাগৰি বৈ যাব, নহয়নে? কিন্তু সমতল পৃষ্ঠখন অলপ হেলনীয়া কৰি দিলে পানীখিনি আগতকৈ বেছি বেগেৰে বৈ নাযাবনে বাক? ইয়াৰপৰা আমি গম পালোঁ যে পৃষ্ঠখন বেছি এটলীয়া হ'লে পানী বেগেৰে তললৈ বৈ যায়। নদীৰ ক্ষেত্ৰতো একে কথাই খাতে। ঢাল বেছি হ'লে নৈৰ পানীখিনি বেগেৰে তললৈ বৈ আহে।

মানচিত্ৰ অধ্যয়ন কৰি লিখোঁ আহা —

➤ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ উত্তৰ আৰু দক্ষিণ পাৰৰ উপনৈসমূহৰ নামবোৰৰ তালিকা এখন প্ৰস্তুত কৰা। সেইদৰে বৰাক নৈৰ উত্তৰ পাৰ আৰু দক্ষিণ পাৰৰ উপনৈসমূহৰ নামবোৰো এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰা —

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ উত্তৰ পাৰৰ উপনৈসমূহ	ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ দক্ষিণ পাৰৰ উপনৈসমূহ

বৰাক নৈৰ উত্তৰ পাৰৰ উপনৈসমূহ	বৰাক নৈৰ দক্ষিণ পাৰৰ উপনৈসমূহ

অসমৰ নদ-নদী, জান-জুৰি, বিল-জলাহ আদিত মাছ-কাছ যথেষ্ট আছে।

➤ তোমাৰ ওচৰৰ নদ-নদী, বিল-খাল আদিত পোৱা মাছৰ নামবোৰেৰে এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

অসমৰ খলুৱা মাছৰ নামৰ তালিকা —

গাত বাকলি থকা মাছ	গাত বাকলি নথকা মাছ
DAILY ASSAM	

তোমালোকে জানানে ?

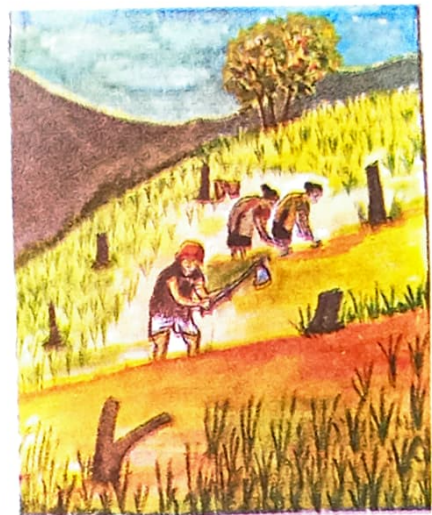
আমাৰ খলুৱা মাছবোৰ ভৱিষ্যতে বিলুপ্ত নোহোৱাকৈ সংৰক্ষণ কৰি ৰখাটো আমাৰ দায়িত্ব।
সেয়ে মাছে কণীপৰা আৰু বংশবৃদ্ধি কৰা সময়ছোৱাত খাল-বিল, নদী আদিত মাছ
মাৰিব নালাগে।

প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ অনুসৰি আমাৰ জীৱন ধাৰণৰ প্ৰণালী বেলেগ বেলেগ হয় —

প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশে মানুহৰ খাদ্য, সাজ-পাৰ, বাসস্থান, যোগাযোগ, ৰীতি-নীতি, পৰম্পৰা আদি
সকলোতে প্ৰভাৱ পেলায়। সেয়েহে অসমৰ সমভূমি, পাহাৰীয়া অঞ্চল, চৰ-চাপৰি আদিত মানুহৰ
জীৱন প্ৰণালীৰ ক্ষেত্ৰত কিছু পাৰ্থক্য দেখা যায়।

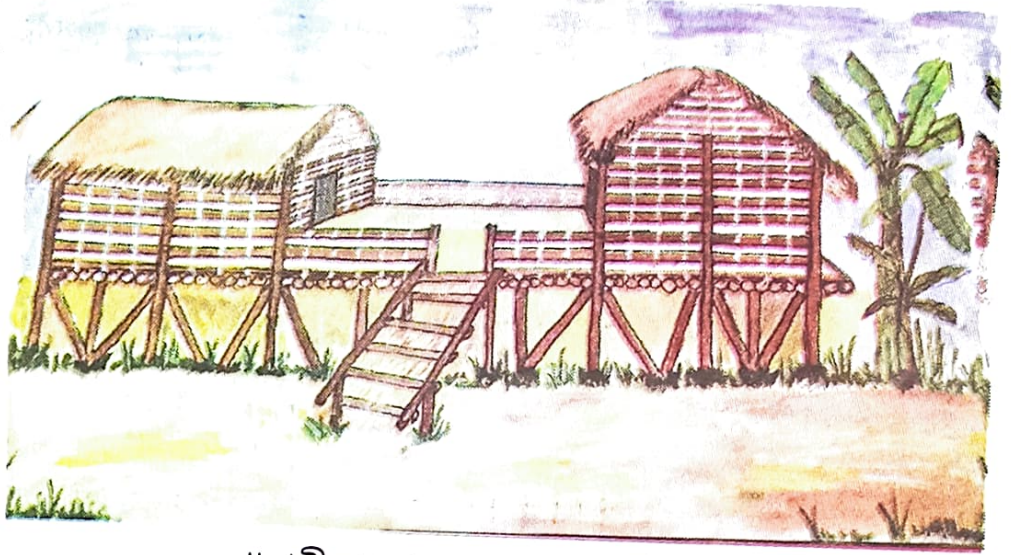
সমভূমি অঞ্চলৰ খেতি

পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ জুম খেতি

ভৈয়ামৰ সমতলভূমিত জনবসতি ঘন হোৱাৰ কাৰণ হ'ল— সমতলভূমি, খেতি-বাতি, যাতায়াত আদিৰ বাবে সুচল। ইয়াৰ উপৰি অসমৰ নদী উপত্যকা অঞ্চল দুটা সাৰুৱা হোৱা বাবে কৃষিৰ উৎপাদনো ভাল। ৰাজ্যখনৰ পাহাৰীয়া অঞ্চলত জুম খেতি কৰা হয়। পাহাৰৰ হাবি-বন কাটি জ্বলাই লৈ মাটিভাগ জুম খেতিৰ বাবে মুকলি কৰি লোৱা হয়। পাহাৰৰ এটলীয়া ঠাইত কোৰেৰে মাটি চপাই চাপ কৰি কৃষিভূমিৰ পানী যাতে বৈ নাযায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

অসমৰ নদীৰ দাঁতি-
কাষৰীয়া অঞ্চল আৰু
পাহাৰীয়া অঞ্চলত মানুহে
চাংঘৰ সাজি বসবাস কৰা
দেখা যায়। এনেধৰণে
চাংঘৰবোৰ সাজি লোৱাৰ
মূলতে ও প্ৰাকৃতিক
পৰিৱেশৰ ভূমিকা আছে।
নদীৰ দাঁতি-কাষৰীয়া
অঞ্চলত সঘনাই বানপানী

পাহাৰীয়া অঞ্চলত মানুহে সাজি লোৱা চাংঘৰ
হয়। চাংঘৰবোৰ ওখ হোৱাৰ কাৰণে নদীৰ পানী সোমাব নোৱাৰে।

দলত আলোচনা কৰি লিখোঁ আহা —

➤ দলত আলোচনা কৰি তলত দিয়া ধৰণে তোমালোকৰ অঞ্চলটোৰ বিষয়ে লিখা—

ভূ-প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ (সমতল/পাহাৰীয়া) :

নৈ-উপনৈ :

বাসিন্দাসকলৰ জীৱিকা :

অঞ্চলটোৰ খেতি-বাতি (যদি হয়) :

যাতায়াত ব্যৱস্থা :

ঘৰ-দুৱাৰ :

যোগাযোগ ব্যৱস্থা :

DAILY ASSAM

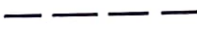

(এই আলোচনাটোত প্ৰয়োজন হ'লে শিক্ষকৰ সহায় ল'বা।)

মানচিত্রৰ প্ৰয়োজনীয়তা

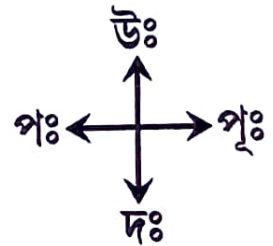
মানচিত্ৰ এখনৰপৰা আমি কি কি জানিব পাৰোঁ—

মানচিত্ৰ চাই আমি এখন ঠাইৰ বিভিন্ন তথ্য পাব পাৰোঁ। সাধাৰণতে কোনো এখন ঠাই, দেশ আৰু ৰাজ্যৰ সীমাৰ লগতে সাগৰ-মহাসাগৰ, নৈ-উপনৈ, চহৰ-নগৰ, ৰাস্তা-ঘাট আদি মানচিত্ৰ এখনত উপস্থাপন কৰা হয়। মানচিত্ৰত পৰ্বত-পাহাৰ, নৈ-উপনৈ, পথ, সীমা আদি বুজাবলৈ কিছুমান সাংকেতিক চিহ্ন ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই সাংকেতিক চিহ্নবোৰৰ বিষয়ে জানিলে আমি ঠাই এখনৰ বিভিন্ন কথা জানিব পাৰিমহঁক।

মানচিত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰা সাংকেতিক চিহ্ন

আন্তৰ্জাতিক সীমা :		ৰাজ্যৰ সীমা :	
জিলাৰ সীমা :		ৰাজ্যৰ ৰাজধানী :	
ৰেল পথ :		জিলাৰ সদৰ ঠাই :	
নৈ :		ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ :	
পৰ্বত-পাহাৰ :		উপনৈ :	

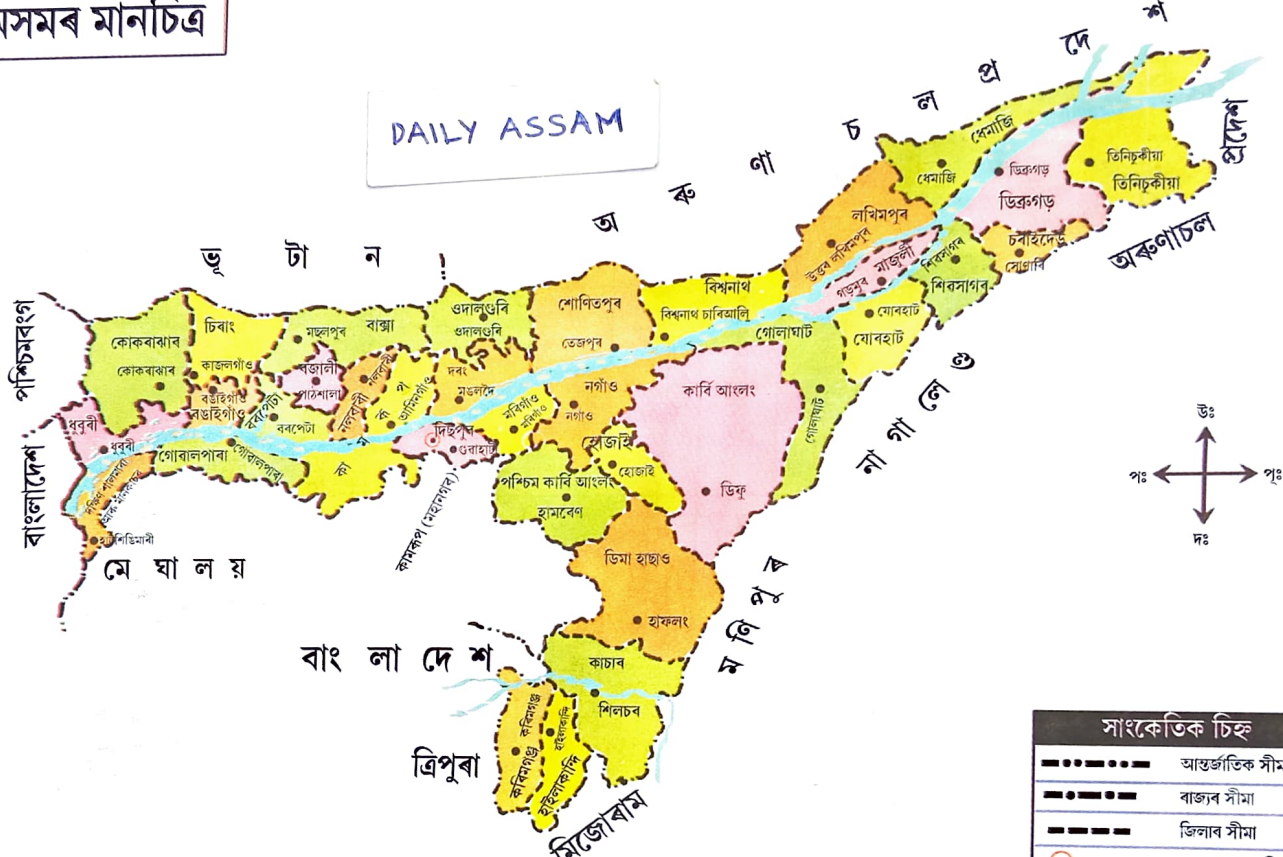
মানচিত্ৰত ঠাই এখনৰ সঠিক অৱস্থান জানিবলৈ দিশৰ বিষয়ে জনাটো দৰকাৰ। সাধাৰণতে মানচিত্ৰ এখনৰ ওপৰ ফালে উত্তৰ দিশ। তলৰফালে দক্ষিণ, সোঁফালে পূৱ আৰু বাওঁফালে পশ্চিম দিশ হিচাপে ধৰা হয়। দিশ বুজাবলৈ এটি সূচক চিহ্ন মানচিত্ৰখনৰ কাষত আঁকি থোৱা থাকে। এই সূচক চিহ্নৰ সহায়ত আমি মানচিত্ৰত থকা বিভিন্ন স্থানৰ দিশ নিৰ্ণয় কৰিব পাৰোঁ।

DAILY ASSAM

অসমৰ মানচিত্ৰ

DAILY ASSAM

সাংকেতিক চিহ্ন	
--- --- ---	আন্তর্জাতিক সীমা
-.-.-.-.-	ৰাজ্যৰ সীমা
-----	জিলাৰ সীমা
○	ৰাজ্যৰ ৰাজধানী
●	জিলাৰ সদৰ

[মাপনী অনুসৰি নহয়]

মানচিত্ৰৰ সহায়ত অসমৰ জিলাসমূহৰ লগত চিনাকি হওঁ আহা

পাঠত দিয়া অসমৰ মানচিত্ৰকেইখন চাই তলত দিয়া কাৰ্যসমূহ কৰা —

- অসমৰ মানচিত্ৰখন ভালকৈ চোৱা। ইয়াত প্ৰতিখন জিলাৰ নাম লিখা আছে। জিলাবোৰ এফালৰ পৰা চিনাক্ত কৰি নামবোৰৰ সৈতে সদৰ ঠাইসহ তলৰ তালিকাখনত লিখা—

ক্রমিক নং	জিলাৰ নাম	সদৰ ঠাই

- তুমি ভ্ৰমণ কৰা অসমৰ ঠাইসমূহৰ নামৰ তালিকা এখন প্ৰস্তুত কৰা।
- অসমত সৰ্বমুঠ কেইখন জিলা আছে হিচাপ কৰি চোৱা।
- সদৰ ঠাইৰ সৈতে নিজৰ জিলাখন বিচাৰি উলিওৱা।
- অসমৰ ৰাজধানীৰ নামটো সাংকেতিক চিহ্নেৰে সৈতে লিখা।
- অসমৰ চাৰিসীমাত থকা বিদেশী ৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ নামবোৰ লিখা।
- অসমৰ মানচিত্ৰখন চাই তোমাৰ জিলাখনৰ চাৰিসীমাটো লিখা।

- উত্তৰে
- দক্ষিণে
- পূবে
- পশ্চিমে

DAILY ASSAM

- অসমৰ মানচিত্ৰখন অধ্যয়ন কৰা আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, অভিভাৱক বা জ্যেষ্ঠ ব্যক্তিৰ সহায়ত নিজৰ জিলাখনৰ কিছুমান তথ্য সংগ্ৰহ কৰি তলৰ তালিকাখন পূৰ কৰা-

জিলাৰ নাম	সদৰ ঠাই	মহকুমা	প্ৰধান ঠাইসমূহ	নৈ-উপনৈ	প্ৰধান শস্য	যাতায়াত ব্যৱস্থা

অনুশীলনী

- ১। পাঠ্যপুথিত সন্নিবিষ্ট অসমৰ মানচিত্রখনত তোমাৰ নিজৰ জিলাখন চিনাক্ত কৰি চাৰিসীমা লিখা।
- ২। মানচিত্র এখনৰ সহায়ত আমি কি কি জানিব পাৰোঁ লিখা।
- ৩। অসমৰ প্রধান প্রাকৃতিক বিভাগ কেইটা আৰু কি কি?
- ৪। পার্থক্য লিখা—
 - (ক) নৈ আৰু উপনৈ
 - (খ) পৰ্বত আৰু পাহাৰ
 - (গ) মালভূমি আৰু সমভূমি
- ৫। শুদ্ধ উত্তৰটোত ✓ চিন দিয়া।
 - (ক) অসমক প্রধানকৈ দুটা/তিনিটা/চাৰিটা প্রাকৃতিক বিভাগত ভাগ কৰা হয়।
 - (খ) অসমৰ চাৰিসীমাত দুখন/তিনিখন/চাৰিখন বিদেশী ৰাষ্ট্ৰ আছে।
 - (গ) মানাহ/সোৱণশিৰি/ধলেশ্বৰী হ'ল বৰাক নৈৰ উপনৈ।
- ৬। 'ক' অংশৰ লগত 'খ' অংশ মিলোৱা

DAILY ASSAM

'ক'	'খ'
	জিলাৰ সদৰ ঠাই
	আন্তর্জাতিক সীমা
	ৰেলপথ
	নৈ
	ৰাজ্যৰ ৰাজধানী

